"אידישע העלדן"

(פארטזעצונג)

ווען די מלחמה האָט אויסגעבראכן, איז לידיא מאכאראווא, ווי פילע אנדע־רע מיידלאך פון דער העכסטער אריסטאָ־קראטיע, נענאנגן אין דער מלחמה אלס שוועסטער פון הייליקן קרייץ.

אבער זי איז געווען פיל ערנסטער אין איר ארבעט, ווי די אנדערע מיידלאך פון איר גראד. זי האָט זיך מיט לייב און ליבע איבערגענעבן צו העלפן די פארוואונדעטע. און גליקלאך זיינען געווען די אומגליקלאכע וועלכע זיינען געקומען אונטער איר אויפזיכט, דען אויב זי האָט זיי זאגאר ניט געקאָנט העלפן, האָט זי אבער פיל דערלייכטערט זייערע שמערצען פון פרייכטלאכקייט.

ער איז געלעגן צווישן א נאנצע רייע בעטלאָגי, אויף וועלכע ער האָט געוועזן פארבונדן מיט אלערליי מאשינען, וואָס האָבן אים אויפגעהאלטן אין לעבן. ווען מען האָט געבראכט דעם באַוואוסטלאָזן מאיר מארגאליס אין דעם פעלד לאזערעט האָט לידיא מאכאראווא אים אפגעוואוסן דאָס פארטריקנטע בלוט פון זיינע וואונדן און ארויפגעלייגט דעם פארבאנד.

און זיינע האמאָלסט פלעגט זי אים שיינקען איר נאנצע אויפמערקזאמקייט. זי האָט זאָרגפעלטיק נאָכגעקוקט אים אפ־נעמען קיין אפגענעבן רעצעפטן, אבער זי האָט נעפיילט א שמאָרקע סימפאטיע צו אים און עס האָט איר נאָרנים נעארט, וואָס ער איז א איד.

און א דאנק אירע באמיאונגען און אי־רע אויפאפערונגען, איז מאָ' מארגא־ליס אין א וואָך אדום זייט ער איז נע־באַרכט צוגעקומען אין לאזארעט, נעקומען צו זיך.

ער איז נאָך נעווען שוואך, זייער שוואך, די אפענע וואונדן זיינען נאָך ניט נעווען פארהיילט, אבער ער איז נע־ווען ארויס פון נעפאר.

ווען ער האָט געפאנט די אויגן האָט ער פארוואונדערט זיך אדומגעקוקט.

ער איז געלעגן צווישן א נאנצע רייע בעטלאָגי, אויף וועלכע ער האָט נעווען נאָנץ בלייכע אדער זואָס א גרויסע מאָס פון זיי זענען פארבונדן מיט פארשיי־דענע מאשינען. ער האָט נאָר נאָכנע־קוקט אים אפ, אָבער ער האָט ניט נע־קענט פארשטיין וואָס עס איז.

ווען מען האָט אים נעבראכט דעם באַ־וואוסטלאָזן מאיר מארגאליס אין דעם פעלד לאזערעט האָט לידיא מאכאראווא אים אפגענומען קיין אפגענעבן רעצעפטן בלוט פון שוועסטער פון הייליקן קרייץ, אבער זי האָט נעפילט א שמאָרקע סימפאטיע צו אים און עס האָט איר נאָרנים נעארט, וואָס ער איז א איד.

און א דאנק אירע באמיאונגען און אי־רע אויפאפערונגען, איז מאָ' מארגא־ליס אין א וואָך אדום זייט ער איז נע־באַרכט צוגעקומען אין לאזארעט, נעקומען צו זיך.

ער איז נאָך נעווען שוואך, זייער שוואך, די אפענע וואונדן זיינען נאָך ניט נעווען פארהיילט, אבער ער איז נע־ווען ארויס פון נעפאר.

ווען ער האָט געפאנט די אויגן האָט זיי זאגאר ניט נעקאָנט העלפן, האָט זי אבער פיל דערלייכטערט זייערע שמער־צען דורך אירע טרייסט ווערטער און פרייַנטלאכקייט.

— ווי קומט דער אלטער איר אהער? — האָט מאיר זיך נעוואונדערט, — אויך נעפאלן אין מלחמה?

דער זקן האָט אים אנגעקוקט מיט פרייַנטלאכע בליקן און האָט נעזאָגט:

— מיר פרייַט זייער, יונגערמאן, וואָס איר זייט ארויס פון נעפאר. איך זייט א יהודי!

— און ווער זייט איר? — האָט מאיר נעפרעגט מיט א שוואכער שטימע.

— מען רופט מיך ר' שמשון ר' יור דעל'ס פון לאָנצ!

מיר מוזן זיך אפשטעלן דאָ און אומ־קערן, — האָט ר' שמשון נעזאָגט צו זיין אייניקל, — מיר מוזן זיך אפ־שטעלן דאָ און אומ־קערן, — האָט ר' שמשון נעזאָגט צו זיין אייניקל, — מיר מוזן זיך אפש